

Statenvoorstel nr. PS/2016/508

Investeringsvoorstel uitvoeringsprogramma agro&food in Overijssel 2016 - 2019

Datum
14.06.2016

GS-kenmerk
2016/0185697

Inlichtingen bij
mw. H.P. van Vonderen, telefoon 038 499 85 19
e-mail HP.v.Vonderen@overijssel.nl

Aan Provinciale Staten

Onderwerp

Investeringsvoorstel uitvoeringsprogramma agro&food in Overijssel 2016 - 2019

Bijlagen

- I. Ontwerpbesluit nr. PS/2016/508
- II. MV4 PS/2016/367 meer aandacht voor de levensmiddelensector in het uitvoeringsprogramma agro&food (te raadplegen via www.overijssel.nl/sis onder het bovengenoemde PS-kenmerk)
- III. PS 2014/1092 agro&food in Overijssel: innovatie en duurzame productie (te raadplegen via www.overijssel.nl/sis onder het bovengenoemde PS-kenmerk)

Samenvatting van het voorgestelde besluit

Het uitvoeringsprogramma agro&food in Overijssel 2016 – 2019 zet vol in op duurzame ontwikkeling van de Overijsselse agro&foodketen zoals bedoeld in de Statenbrief agro&food in Overijssel: innovatie en duurzame productie (PS/2014/1092). Dit gebeurt door het faciliteren van agro&food innovatielabs waarmee Overijssel zich positioneert op het gebied van duurzame ontwikkeling en nieuwe ketenconcepten. Conform de Overijsselse bestuursstijl hebben ondernemers het voortouw bij de ontwikkeling van de innovatielabs. De provincie ondersteunt de innovatielabs vanuit haar rol als belangenbehartiger en cofinancier. Daarbij zet de provincie verschillende instrumenten in zoals garanties, leningen en subsidies en wordt het bestaande innovatie ecosysteem voor agro&food versterkt. Agro&food wordt toegevoegd aan het innovatiefonds als sector waarin geïnvesteerd kan worden.

Inleiding en probleemstelling

In de Statenbrief "agro&food in Overijssel: innovatie en duurzame productie" (PS 2014/1092) hebben wij de ambities ten aanzien van de transitie van de agro&foodsector vastgelegd. De topsector agro&food is een belangrijke werkgever voor Overijssel. De sector was in 2015 goed voor 15,2% van het aantal banen. Deze sector maakt in Overijssel en wereldwijd een noodzakelijke transitie door naar verduurzaming. Wij willen de transitie van de agro&foodsector naar duurzaamheid ondersteunen en positioneren Overijssel als proeftuin en etalage voor duurzame ontwikkeling en nieuwe ketenconcepten. Dit versterkt de concurrentiepositie van de gehele keten en vergroot de kwaliteit van de leefomgeving.

De Statenbrief is gebaseerd op vijf rondetafelgesprekken met sociaaleconomische en maatschappelijke partners en experts over de toekomst van de agro&foodketen. Deze rondetafelgesprekken werden voorgezeten door de Commissaris van de Koning en de portefeuillehouders economie, landelijk gebied en ruimte. Een aantal Statenleden was aanwezig bij de gesprekken.

De ambities zijn bevestigd in het coalitieakkoord 2015 - 2019 "Overijssel werkt" en worden uitgewerkt via twee sporen. Het eerste spoor is de revisie van de omgevingsvisie. Daarbij hebben uw Staten op 17 februari 2016 besloten om via de omgevingsvisie te sturen op kwaliteit (PS/2015/853). Het uitvoeringsprogramma agro&food Overijssel; innovatie en duurzame productie 2016 -2019 is het tweede spoor waarmee de Statenbrief wordt uitgewerkt. Het uitvoeringsprogramma heeft betrekking op de hele Overijsselse agro&food sector, van grond tot mond en raakt aan de provinciale portefeuilles Economie, Water, Landbouw, Natuur, Milieu, Energie, Europa en Ruimte. Met het uitvoeringsprogramma wordt mede uitvoering gegeven aan Motie Veltmeijer (MV4 PS/2016/367) waarin het college wordt opgeroepen om meer aandacht te besteden aan de levensmiddelensector in het uitvoeringsprogramma agro&food. Ook geeft het uitvoeringsprogramma uitvoering aan de Motie Van Dijk (M14 PS/2016694) waarin het college wordt opgeroepen om de eiwittransitie te stimuleren.

In het uitvoeringsprogramma agro&food in Overijssel 2016 – 2019 geven wij aan wat de komende jaren gaan doen en wat we willen bereiken. Het programma wordt zo opgesteld dat het ondernemers uitdaagt en inspireert. Hieronder geven wij kort de hoofdlijn en de begroting van het programma weer en geven wij een toelichting op het voorstel om agro&food toe te voegen aan het innovatiefonds.

Hoofdlijn van het programma

Missie

De agro&foodketen draagt bij aan de regionale economie en levert regionale diensten op het gebied van recreatie en het beheer van natuur, landschap en water. Het gebruik van hightech-systemen en -materialen en een efficiënt energie- en watermanagement maakt de Overijsselse agro&foodketen in mondiaal perspectief aantrekkelijk als leverancier van geïntegreerde oplossingen voor de problemen van de verstedelijkende delta's. De innovatieve en concurrerende agro&foodketen zoekt productiemethoden die de kwaliteiten van ruimte, water, bodem en lucht versterken en waarin kringlopen zicht sluiten. De Overijsselse agro&foodsector loopt aan kop met uitvoering van de Uitvoeringsagenda Duurzame Veehouderij (UDV) voor 2023 en de Agenda Verduurzaming Voedsel 2020.

Uitvoeringsstrategie

Duurzame ontwikkeling van de agro&foodketen staat centraal. Met experimenteerruimte, netwerk en geld ondersteunen we innovatieve ontwikkelingen om uit te groeien tot producten of nieuwe concepten in de keten. Deze ondersteuning bieden we binnen agro&food innovatielabs (proeftuinen). Agro&food innovatielabs genereren relevante oplossingen voor maatschappelijke uitdagingen. In een innovatielab kunnen die oplossingen getest worden.

We dagen ondernemers uit om oplossingen te ontwikkelen in de volgende innovatielabs:

- Gezond produceren: gezond voedsel, gezonde dieren zonder afwenteling op de leefomgeving;
- Duurzame voedselbodem: een gezonde bodem als basis voor goed voedsel, beperken emissies en klimaatbestendig;
- De stal van de toekomst: diervriendelijk, geen negatieve impact op omgeving, herbruikbare materialen en energieneutraal;
- Waardevolle voedselketens: goed en gezond voedsel, eiwittransitie, transparant en traceerbaar, weten wat je eet, lokaal geproduceerd;
- Natuurrijk ondernemen: natuur als onderdeel van voedselproductie, natuur als handelsmerk, productie gebaseerd op unieke waarden van natuur;
- De boer als buur: agrarisch bedrijf draagt bij aan omgevingskwaliteiten ((landschap, milieu, klimaat, natuur, water) in combinatie met ondernemerschap.

Inspirerende initiatieven vormen de kracht van de innovatielabs. De volgende – reeds bestaande initiatieven inspireren:

Gezond produceren

- Kruidenvarken: minder zieke dieren, minder medicijnen, meer dierwelzijn en lekkerder gezond vlees door een specifiek kruidenmengsel toe te voegen aan varkensvoer.
- Early warningsystemen: Op basis van set van verschillende parameters (oa temperatuur, bewegelijkheid, hartslag) ziek wordende dieren herkennen. In dit stadium zijn veel ziekten zonder medicijnen te voorkomen. Dit levert meer dierwelzijn en gezonder vlees op.

Duurzame voedselbodem

- Precisie landbouw: Betere benutting van mest, minder emissies/uitspoeling en hogere gewasopbrengst. Door hightech precisie bemesting op basis van bodemsoort, gewasgroei (drones, satelliet en radar) geavanceerde hightech machines van onder andere Veenhuis machines.
- Versterken natuurlijke veerkracht bodem: Versterken bodemleven, vruchtbaarheid en structuur door gerichte bodemaatregelen (toevoegen organische stof, geen kunstmest, passende drainage). Op een demoveld van stichting IJssellandschap wordt aan de standsrand van Deventer verschillende bewerkingen naast elkaar gedemonstreerd en zichtbaar gemaakt voor boeren en andere geïnteresseerden

De stal van de toekomst

- Windstreekstal: Pluimveestal op basis van scharrelconcept, waar met natuurlijke ventilatie en minimaal energieverbruik het dierwelzijn wordt vergroot.
- Koeientuin: Koeienstal die uitgaat van natuurlijke behoefte van de koe, landschappelijk ingepast, verhoogd dierwelzijn en minimale emissies door hightech oplossingen.

Waardevolle voedselketens

- Wroetvarken: Varkensconcept waarbij dierwelzijn en diergezondheid, herkomst voer en smaak van het vlees en transparantie centraal staan. Het wroetvarken wordt gevoerd met voer uit de regio, en veel ruimte voor natuurlijk gedrag. Dit proef je in het vlees.
- Nieuwe eiwitten: In de economische regio Zwolle worden ondernemers gezamenlijke businesscases ontwikkeld over nieuwe eiwitten als basis voor humane voeding en diervoeding.

Natuurrijk ondernemen

- Natuurboeren: Biologisch rundveeconcept dat oud-Hollandse runderen geweid in natuurgebieden verwerkt tot smakelijk vlees en zuivelproducten (o.a. ijs).
- Voedselbos familie Neimeijer: Biologisch varkens concept waarbij de varkens worden gevoerd met voedsel uit bossen en landschapselementen. Je proeft de verschillende seizoenen, dieren blijven gezonder en dierwelzijn neemt toe.

De boer als buur;

- Natuurderij: Melkveehouderij in de IJssel-uiteerwaarden, waarbij toegankelijkheid, omgaan/benutting lokale omstandigheden leidt tot een unieke producten.
- Erf 1: Melkveebedrijf met zuivelverwerking op Kampereiland. Toegankelijke bedrijfsvoering, voedselkwaliteit door goed bodembeheer, minimaal medicijngebruik en vakmanschap.

In een agro&food innovatielab:

- Staat een duurzaamheidsvraagstuk centraal.
- Hebben ondernemers de ambitie om koploper te worden in hun ontwikkeling.
- Werken meerdere ketenpartners samen aan product- of ketenontwikkelingen.
- Zijn altijd een of meerdere kennis/onderwijsinstellingen betrokken.
- Is kennisdeling de standaard.

Sturingsfilosofie

De sturingsfilosofie van het uitvoeringsprogramma is geënt op de bestuursstijl provincie Overijssel. De bedoeling is dat de overheid meer aansluit op initiatieven uit de samenleving en daardoor ook gemakkelijker kan voorzien in behoeften van bewoners. Deze sturingsfilosofie geeft ruimte voor inwoners van Overijssel en voor kennisinstellingen en bedrijven. Voor de provincie en gemeenten in Overijssel betekent dit af en toe ook loslaten wanneer initiatieven worden genomen door anderen. In het uitvoeringsprogramma agro&food zijn de ondernemers aan zet. Zij ontwikkelen de businesscases binnen de agro&food innovatielabs en voeren die uit. De provincie daagt ondernemers uit om businesscases te ontwikkelen rond een duurzaamheidsvraagstuk binnen een innovatielab. Op basis van ervaringen uit het "Uitvoeringsprogramma agro&food Overijssel 2013 – 2015" lijken de bij 2b genoemde thema's kansrijk. Ondernemers hebben echter het voortouw, zij geven aan of ze met deze onderwerpen verder willen.

Rol en instrumentarium van de provincie

De provincie faciliteert de innovatielababs als belangenbehartiger en co-financier. Als belangenbehartiger trekt de provincie samen met het bedrijfsleven, de gemeenten en maatschappelijke organisaties op richting het Rijk. Ze kan als gespreks- en zakenpartner fungeren voor de Duitse en Europese overheid en de coördinatie verzorgen van grensoverschrijdende initiatieven. Zo helpt de provincie om kansrijke initiatieven binnen de innovatielababs te laten slagen.

Als co-financier draagt de provincie er aan bij dat duurzame innovaties ontwikkeld en gerealiseerd worden door verschillende financiële instrumenten in te zetten zoals garanties (UBS 6.6), leningen (via Innovatiefonds Overijssel en regionale fondsen zoals het Regio Zwolle Incubatorfonds) en subsidies (UBS 6.5, UBS 6.6, POP3 en EFRO). Daarbij gaan we er van uit dat de verschillende fases van een onderneming allemaal hun eigen financieringsbehoeften en mogelijkheden kennen. Het financierings-instrumentarium is er op gericht om ondernemingen in verschillende groeifases te bedienen.

De kern van het instrumentarium wordt gevormd door de bestaande innovatieregelingen voor Overijssel; EFRO, het innovatiekrediet, het participatiefonds PPM Oost, het Innovatiefonds en WADINKO.

Als aanvulling op deze instrumenten gebruiken we twee regelingen uit het vorige uitvoeringsprogramma agro&food Overijssel verduurzaming en innovatie 2013 – 2015.

De kennisvoucheregeling (UBS paragraaf 6.5) voor het uitwerken van kennisvragen en de proof of conceptregeling voor praktijktesten van innovaties (UBS paragraaf 6.6). Deze regelingen vullen een leemte in de financieringsketen voor agro&food.

Samenhang met andere programma's

Het uitvoeringsprogramma agro&food hangt nauw samen met de programma's voor Nieuwe Energie, het MKB en "Iedereen in Overijssel doet mee!". Het programma Iedereen in Overijssel doet mee is er op gericht om knelpunten op Human Capital gebied op te lossen. De levensmiddelensector heeft te kampen met een tekort aan procestechnologen op MBO 3 en 4 niveau. Vanuit "Iedereen in Overijssel doet mee!" werkt de provincie mee aan de oplossing van dat knelpunt. Foodbedrijven met een innovatief human capital beleid zoals Foodconnect in Twente en Rouveen Kaasspecialiteit in Noordwest Overijssel inspireren foodbedrijven zowel binnen als buiten Overijssel en daar zijn we trots op.

Het MKB programma en het Energiefonds ondersteunen ontwikkelingen die niet gericht zijn op innovatie. Daarmee zijn ze complementair aan het uitvoeringsprogramma agro&food.

Ondersteuning vanuit het innovatie eco-systeem

We zetten het bestaande innovatie ecosysteem in ter ondersteuning van de proeftuinen:

- Eerste lijn: Stichting Kennispoort Regio Zwolle stimuleert het bedenken van vernieuwende ideeën – ook voor de agro&foodsector. Kennispoort geeft ondernemers onafhankelijk advies over de realisatie van hun plannen en verbindt ze met de juiste partners.
- Tweede lijn: Ontwikkelingsmaatschappij Oost NV ontwikkelt en begeleidt innovatieprojecten en helpt ze te financieren. PPM Oost, het participatiebedrijf van Oost NV participeert in innovatieve bedrijven en beheert innovatiefondsen.
- Open Innovatie Centrum: Veterinair Kenniscentrum Oost Nederland (VKON) initieert en coördineert als kennisinstelling onderzoek en innovatie gerelateerd aan de veterinaire en agrarische sector.

Waar nodig versterken we dit innovatie-ecosysteem door clustervorming of aansluiting met aanverwante organisaties zoals Natural Livestock Farming, Groene Kennispoort Twente of Foodvalley.

Begroting

De kosten voor dit uitvoeringsprogramma zijn geraamd op €12 miljoen.

Deze middelen worden ingezet voor de volgende activiteiten:

Activiteit	Doelstelling	Resultaat	Kosten
Ontwikkeling van de innovatielabs (regie, advies, onderzoek, marktverkenning en communicatie)	Ontwikkeling kansrijke businesscases rond 6 thema's Vergroten kwaliteit van de leefomgeving	6 thematische innovatielabs waarin kansrijke businesscases worden ontwikkeld	€ 3 miljoen
Ondersteuning van businesscases in de innovatielabs dmv Proof of Conceptregeling (UBS paragraaf 6.6)	Ontwikkelen en praktijktesten van nieuwe businesscases binnen de innovatielabs	10 -15 businesscases met een uitgelokte investering van €5,25 miljoen	€ 2,5 miljoen
Versterken fondsen	Financieren businesscases dmv regionale fondsen	5 -10 ondersteunde ondernemingen met een uitgelokte investering van €6 miljoen	€ 4 miljoen
Ondersteuning van de innovatielabs dmv kennisvouchers (UBS paragraaf 6.5)	Oplossen van kennisvragen bij nieuwe initiatieven in de innovatielabs	155 vouchers	€ 1 miljoen
Ondersteuning van de innovatielabs door versterking van het innovatie-ecosysteem (via organisaties als Kennispoort, Oost NV, VKON, NLF)	Ophalen businesscases, onderzoek en internationale publiciteit	10-15 ondersteunde businesscases 5 – 10 gefinancierde ondernemingen 155 opgeloste kennisvragen	€ 1 miljoen
Uitrol kennis uit de innovatielabs	Vergroten van het effect van de innovatielabs	Denk aan cursussen weidegang, antibioticareductie etc.	€ 0,5 miljoen
Totaal			€ 12 miljoen

Hiermee wordt €3,5 miljoen van het totale programmabudget gereserveerd voor subsidie (UBS paragraaf 6.5) en subsidies en garantstellingen (UBS 6.6). Voor leningen is een bedrag van €4 miljoen geraamd.

Innovatiefonds

Het innovatiefonds (IFO) is sinds begin 2016 operationeel. Het verstrekt conform de kaderstellende nota (PS/2012/945) risicokapitaal aan technologisch-innovatieve MKB ondernemingen in de sectoren High Tech Systems & Materials (HTSM), Kunststoffen en Chemie, Gezondheidszorg/Life Sciences en cross-overs die tot stand komen tussen de genoemde sectoren en de sectoren agro&food, vrijetijdseconomie, energie en bouw. Het fonds is dus niet rechtstreeks toegankelijk voor agro&food initiatieven. In de kaderstellende nota van 2012 was dat een logische keuze omdat er plannen waren om van Rijksweg een groot nationaal agrofonds op te richten. Dit fonds is er echter nooit gekomen. Het Europees regionaal subsidie instrumentarium (OP Oost (EFRO) en Interreg) beschouwt agro&food wel als topsector die rechtstreeks – zonder verplichte cross-over – toegang heeft tot de fondsen. Hierdoor is de provinciale financieringsketen voor agro&food niet sluitend. Participatiemaatschappij PPM Oost schat in dat hierdoor een aantal bedrijven met wellicht interessante businesscases buiten de boot valt. Voorgesteld wordt om de beperkende voorwaarde voor agro&food te laten vervallen. Daarvoor is nodig dat de Houdstermaatschappij Fondsen Overijssel (HFO) het Investeringsreglement aanpast en dat Provinciale Staten de subsidieverordeningen wijzigen omdat de criteria moeten worden verruimd. De statuten en het directiereglement blijven ongewijzigd. De verplichte bijlage 1 van het directiereglement dient wel gewijzigd te worden omdat agro&food hierin uitsluitend als cross-oversector vermeld staat. HFO is bevoegd tot wijziging van deze bijlage.

Overwegingen

Bij het overwegen van onze aanpak hebben zich de volgende alternatieven aangediend:

1. Niets doen: vanuit de gedachte dat verduurzaming en innovatie de verantwoordelijkheid van de agro&foodsector zelf zijn kunnen we overwegen om ons terug te trekken. Verduurzaming van de agro&food stimuleren we uitsluitend via het spoor van de revisie van de omgevingsvisie. We ontwikkelen geen complementair innovatieprogramma. Het uitvoeringsprogramma agro&food 2013 -2015 is afgelopen en we geven geen vervolg aan de ontwikkelingen die onder dat programma in gang zijn gezet. Hiermee gaan we in tegen de lijn van de rondetafelgesprekken bij de Statenbrief agro&food. Met de opgave uit het coalitieakkoord "Overijssel werkt!" is niets doen geen optie.
2. Uitwerking via drie deelprogramma's; markt, leefomgeving en gebied. Daarmee kunnen we vanuit verschillende portefeuilles focus aanbrengen op de drie verschillende aspecten van verduurzaming van de agro&foodsector. Hiermee gaan we in tegen de integrale benadering die we hebben gekozen in de Statenbrief agro&food. Voor uitwerking in drie verschillende deelprogramma's is daarom niet gekozen.

Conclusie

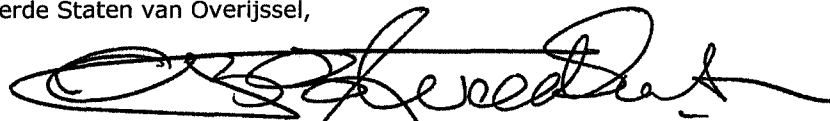
Wij ondersteunen de transitie van de agro&foodsector naar duurzaamheid en positioneren Overijssel als proeftuin en etalage voor duurzame ontwikkeling en nieuwe ketenconcepten zoals bedoeld in de Statenbrief "agro&food in Overijssel: innovatie en duurzame productie" (PS 2014/1092) en het coalitieakkoord 2015 - 2019 "Overijssel werkt". Deze ambities werken we uit via twee sporen. Het eerste spoor is de revisie van de omgevingsvisie. Het uitvoeringsprogramma agro&food Overijssel; innovatie en duurzame productie 2016 -2019 is het tweede spoor. Het uitvoeringsprogramma agro&food 2016 -2019 werkt vanuit een strategie van agro&foodinnovatielabs rond maatschappelijke thema's. Ondernemers hebben het voortouw bij de ontwikkeling van de agro&food innovatielabs. Wij faciliteren de innovatielabs vanuit onze rol van belangenbehartiger en co-financier. Het bestaande innovatie eco-systeem versterken we ter ondersteuning van de agro&foodsector.

We vragen u om voor het uitvoeringsprogramma €12 miljoen euro vanuit de reserve Kracht van Overijssel over te hevelen naar de bestemmingsreserve "uitvoering kracht van Overijssel" waarvan €6 miljoen vanuit de middelen gekoppeld aan investeringsprestatie 3.4.4 verbetering van de ruimtelijke kwaliteit rond agrarische bedrijven en €6 miljoen vanuit de middelen gekoppeld aan investeringsprestatie 5.3.2 van idee naar marktintroductie. Wij stellen u voor het budget voor dit programma te bundelen onder één prestatie door de aan prestatie 5.3.2 gekoppelde middelen van €6 miljoen binnen de reserve Uitvoering Kracht van Overijssel over te hevelen naar prestatie 3.4.4. Tenslotte stellen wij u voor om agro&food toe te voegen aan het innovatiefonds als sector waarin geïnvesteerd kan worden naast de sectoren High Tech Systems& Materials, Kunststoffen & chemie en Gezondheidszorg/Lifesciences.

Voorstel

Gelet op het voorgaande stellen wij u voor het besluit te nemen, als in concept in bijlage I verwoord.

Gedeputeerde Staten van Overijssel,

voorzitter
MW. DR. A.TH.B. BIJLEVELD-SCHOUTEN,

secretaris
IR. J.M. OSINGA

Ontwerpbesluit nr. PS/2016/508

Provinciale Staten van Overijssel,

gelezen het voorstel van Gedeputeerde Staten d.d. 14 juni 2016 kenmerk 2016/0184270

overwegende

Dat de Overijsselse agro&foodsector belangrijk is voor de werkgelegenheid in Overijssel;

- Dat wij de transitie van de agro&foodsector naar duurzaamheid willen ondersteunen en Overijssel willen positioneren als proeftuin en etalage voor duurzame ontwikkeling en nieuwe ketenconcepten;
- Dat de provincie Overijssel deze transitie ondersteunt vanuit het coalitieakkoord 2015 - 2019 "Overijssel werkt" via de kerntaken regionale economie en inrichting landelijk gebied;
- Dat PS besluiten heeft genomen rond het revisiethema agro&food in de omgevingsvisie, en investeringsvoorstellen voor het MKB en het arbeidsmarktbeleid "Iedereen In Overijssel doet mee!" in behandeling heeft;
- Dat de provincie de ambitie heeft om agro&food innovatielabs te faciliteren waarmee Overijssel zich positioneert als etalage voor duurzame ontwikkeling en nieuwe ketenconcepten;
- Dat ondernemers het voortouw hebben bij de ontwikkeling van de agro&food innovatielabs;
- Dat de provincie deze agro&food innovatielabs ondersteunt vanuit haar rol als belangenbehartiger en co-financier en daarbij verschillende instrumenten inzet waaronder subsidies en garanties, leningen en participaties.

besluiten:

1. In te stemmen met de hoofdlijn van het "uitvoeringsprogramma agro&food in Overijssel; innovatie en duurzame productie 2016 – 2019" zijnde:
 - a. Vol inzetten op operationalisering van de ambitie van duurzame ontwikkeling van de agro&foodketen uit de Statenbrief agro&food in Overijssel: innovatie en duurzame productie (PS/2014/1092)
 - b. Dit vormgeven door het faciliteren van agro&food innovatielabs waarmee Overijssel zich positioneert als etalage voor duurzame ontwikkeling en nieuwe ketenconcepten;
 - c. Conform de Overijsselse bestuursstijl ondernemers het voortouw te laten bij de ontwikkeling van de agro&food innovatielabs;
 - d. De provincie ondersteunt de agro&food innovatielabs vanuit haar rol als belangenbehartiger en co-financier en zet daarbij verschillende instrumenten in waaronder subsidies en garanties (UBS 6.5 en 6.6), leningen (Innovatiefonds Overijssel en bestaande regionale fondsen zoals het regio Zwolle Incubator fonds) ;
 - e. Voor de uitvoeringskracht het bestaande innovatie-ecosysteem in de agro&food sector te versterken bestaande uit Kennispoort Regio Zwolle e.o., Oost NV, het Veterinair Kenniscentrum Oost Nederland en Natural Lifestock Farming;
2. Voor de uitvoering hiervan €12,- miljoen vanuit de reserve Kracht van Overijssel over te hevelen naar de bestemmingsreserve "uitvoering kracht van Overijssel" waarvan €6 miljoen vanuit KVO-middelen gekoppeld aan prestatie 5.3.2. van idee naar markt introductie en €6 miljoen vanuit KVO-middelen gekoppeld aan prestatie 3.4.4. verbetering van de ruimtelijke kwaliteit rond agrarische bedrijven;
3. Het budget voor dit programma te bundelen onder één prestatie door de aan prestatie 5.3.2 gekoppelde middelen van €6 miljoen binnen de reserve Uitvoering Kracht van Overijssel over te hevelen naar prestatie 3.4.4;
4. De als bijlage IV bijgevoegde begrotingswijziging vast te stellen;
5. Agro&food toe te voegen aan het Innovatiefonds als sector waarin geïnvesteerd kan worden, naast de sectoren High Tech Systems & Materials, Kunststoffen & chemie en Gezondheidszorg/Life Sciences.

Zwolle,

Provinciale Staten voornoemd,

voorzitter,

griffier,

Bijlage IV: overzicht budgettaire gevolgen van de 18^e wijziging van de Begroting 2016

Uitvoeringsprogramma Agro en Food 2016-2019

(bedragen x € 1.000)

Volg-nummer	Kern-taak	Beleids-doel	Prestatie	I/S	Omschrijving	2016			2017			2018			2019			2020		
						Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
	20		3.4.4	I I	Financiering en algemene dekkingsmiddelen - programmakosten (Algemene reserve Kwaliteit van Overijssel) - programmakosten (Reserve uitvoering Kwaliteit van Overijssel)	12.000	12.000	12.000 12.000-												
Totaal structurele exploitatiewijzigingen																				
Totaal incidentele exploitatiewijzigingen						12.000	12.000													
Totaal exploitatiewijzigingen						12.000	12.000													

LEGENDA

- nr. omschrijving
- 1 Ruimtelijke ontwikkeling en waterbeheer
 - 2 Milieu en energie
 - 3 Vitaal platteland
 - 4 Mobiliteit
 - 5 Regionale economie
 - 6 Culturele infrastructuur en monumentenzorg
 - 7 Kwaliteit openbaar bestuur
 - 8 Gebiedsontwikkelingen
 - 9 Sociale kwaliteit
 - 10 Bedrijfsvoering
 - 20 Financiering en algemene dekkingsmiddelen

Geraamd EMU-saldo vorige wijziging	58.174-	48.596-	21.202-	11.336-	n.n.b.
Mutaties EMU-saldo deze wijziging					
Nieuw geraamd EMU-saldo (geraamd saldo +/- lasten + baten)	58.174-	48.596-	21.202-	11.336-	n.n.b.

Lasten: - = verlaging Baten: - = verlaging Saldo: - = financiële ruimte neemt af
 + = verhoging + = verhoging + = financiële ruimte neemt toe
 = baten +/- lasten

I/S: betreft incidentele lasten & baten (I) of structurele lasten & baten (S) conform uitgangspunten Begroting 2016, paragraaf 4.4.2